

УДК 37.014:796.011(477)

МОЗОЛЕВ Олександр Михайлович,

доктор педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики фізичної культури та
валеології,
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
e-mail: mozoliev64@gmail.com

**УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ОСВІТИ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В
УКРАЇНІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР**

У статті проаналізовано ефективність діючих механізмів управління в системі освіти у сфері фізичної культури і спорту України, їхня відповідність європейським стандартам. Визначено, що в Україні значно більша кількість органів управління сфері фізичної культури і спорту ніж в країнах ЄС. Запропоновано проведення правових та організаційних змін системи управління освітою у сфері фізичної культури і спорту.

Ключові слова: механізми управління; освіта; фізична культура і спорт; європейські стандарти; програми розвитку.

Постановка проблеми. Євроінтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, вимагають цілеспрямованої та систематичної роботи щодо постійної модернізації вітчизняної системи освіти, яка водночас з певними здобутками має багато невирішених проблем. Складна економічна ситуація в Україні, нестабільність у політичній сфері, бойові дії на сході країни є тими основними факторами, що стримують процес євроінтеграційного розвитку освіти та сфери фізичної культури і спорту, зокрема. Нові політичні та економічні умови розвитку держави потребують вироблення ефективних механізмів управління в соціальній сфері, особливо у сфері освіти.

Аналіз досліджень і публікацій. Європейський досвід управління розвитком освіти вивчали А. Василюк, О. Галус, Я. Гречка, Л. Гриневич, І. Даценко, О. Карпенко, В. Кремень, В. Шпак та інші. Проблеми управління у сфері фізичного виховання розглядали в своїх роботах С. Вавренюк, І. Гасюк, М. Дутчак, О. Кузьменко, В. Пасічник, Л. Сергієнко, В. Лишевська, А. Мандюк, В. Мудрик та інші. Разом з тим, аналіз механізмів управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту України та країн ЄС не знайшли свого відображення в сучасних науково-педагогічних дослідженнях.

Формулювання цілей статті. Метою роботи є аналіз механізмів управління в системі освіти у сфері фізичної культури і спорту України відповідно до європейських стандартів.

Механізми управління є способами розв'язання суперечностей, які виникають у процесі становлення освіти, ускладнюють ефективність функціонування системи та розвиток керованих підсистем. Механізми управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту передбачають поетапну, логічну, послідовну реалізацію управлінських дій, що ґрунтується на цільовій орієнтації, принципах функціональної діяльності з використанням відповідних форм і методів управління [1, с. 321].

Аналіз механізмів управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту України передбачає встановлення взаємозв'язків та управлінських впливів на систему освіти, встановлення наявних проблем: виявлення системних диспропорцій та чинників, що їх викликають; установлення зв'язків і взаємозалежностей між проблемами розвитку освіти; визначення найбільш актуальних проблем, які потребують швидшого вирішення; розподіл проблем, характерних для всієї системи управління або окремих її напрямів; установлення рівня управління (державний, регіональний, місцевий) щодо їхнього вирішення.

На основі проведеного аналізу внутрішніх проблем визначають цілі розвитку, які повинні не суперечити, а доповнювати одна одну і бути підпорядкованими стратегічній меті розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту. Одночасно встановлюють і обґрунтовують вимоги щодо їхньої реалізації, розробляють механізми, які забезпечуватимуть необхідний рівень концентрації ресурсних можливостей на пріоритетних напрямках розвитку. Важливим елементом цього етапу є оцінка можливих наслідків управлінських рішень, яка передбачає виявлення можливої реакції всіх елементів системи певного рівня управління. Процес моделювання наслідків управлінських рішень дозволяє враховувати можливу реакцію і внутрішніх елементів системи, і зовнішніх органів управління. Оцінка наслідків управлінських рішень визначає вибір найбільш оптимальної стратегії розвитку, яка має відповідати таким критеріям, як-от: реалізація основних функцій управління; можливість адаптації до змін; комплексність розвитку; ефективність використання наявних ресурсів [2]. Прийнята стратегія є основою для розробки і довгострокових, і оперативних рішень та вимагає встановлення термінів виконання на визначених етапах розвитку.

Упровадження управлінських технологій розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту у вітчизняну практику передбачає аналіз нормативно-правової бази законодавства України щодо його відповідності європейським нормам, дослідження державної політики в освіті й у сфері фізичної культури і спорту, визначення змісту діяльності органів державної влади щодо розвитку освіти. Стратегічною метою розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту в Україні є формування свідомого ставлення щодо збереження та покращення фізичного здоров'я різних верств населення, комплексний підхід до формування розумових і фізичних здібностей особистості, ведення активного стилю життя, удосконалення фізичних,

психологічних та емоційно-вольових якостей людини, підготовки молоді до професійної діяльності на принципах індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої спрямованості, широкого використання різноманітних засобів та форм фізичного виховання і масового спорту, безперервності цього процесу протягом усього життя.

Роль органів управління полягає в постійному проведенні моніторингу освітнього процесу та на його основі організації управління процесами розвитку освіти. Воно спрямоване на зростання якості освітніх послуг, удосконалення системи фізичного виховання, стимулювання молоді до ведення здорового способу життя та догляду за станом здоров'я.

Механізм правового регулювання – це система правових засобів, за допомогою яких забезпечується впорядкування суспільних відносин у визначеній галузі, їхня відповідність вимогам правових норм. Реалізація механізму правового регулювання діяльності у сфері фізичної культури і спорту ґрунтується на правовій визначеності суб'єктів управління, встановлення їхнього статусу, функцій і компетенцій, обсягу повноважень, організаційної структури і характеру взаємовідносин. Правовий механізм визначає порядок виникнення, зміни та припинення правових відносин між суб'єктами та об'єктами системи управління у сфері фізичної культури і спорту та спрямований на реалізацію завдань державної політики розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту [3]. Аналіз правового механізму регулювання освітньої діяльності у сфері фізичної культури і спорту України та країн ЄС засвідчив наявність більшої кількості нормативних документів в Україні, велика кількість яких має, здебільшого, декларативний характер.

Науковці різних країн світу надають велике значення побудові організаційного механізму управління у сфері фізичної культури і спорту, де на перший план виступає проблема побудови збалансованої, оптимальної, функціональної та процесно узгодженої організаційної структури системи управління галуззю. Організаційна структура становить внутрішньосистемний порядок, форму організаційних відносин та елементів і створюється суб'єктом управління для оптимізації зв'язків та відносин. Організаційна діяльність охоплює різноманітні дії, спрямовані на виконання оперативних та тактичних завдань і передбачає формування виконавчих органів, установ, закладів, визначення їхньої штатної структури відповідно до функціонального призначення, установа взаємозв'язків між ними та розподіл відповідальності за напрямками діяльності.

Організаційний механізм управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту України охоплює державні органи управління у сфері фізичної культури і спорту, а також місцеві органи управління. До них належать: Міністерство молоді та спорту України; Міністерство освіти і науки України; департаменти освіти і науки обласних державних адміністрацій; Управління молоді і спорту обласних державних адміністрацій; управління освіти і науки районних рад; управління молоді та спорту районних рад; управління (відділи) молоді та спорту місцевих рад; департаменти (управління) освіти і науки місцевих рад; Комітет з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України та його підрозділи на обласному рівні. Організаційний механізм управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту передбачає також діяльність громадських організацій, як-от: Національний олімпійський комітет та його підрозділи на обласному рівні; національні спортивні федерації та місцеві спортивні федерації з видів спорту, визнані в державі; Всеукраїнський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та його підрозділи; Український центр з фізичної культури і спорту інвалідів «Інваспорт» та його підрозділи. Отже, в Україні існує достатньо велика кількість державних і громадських органів управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту, водночас їхня діяльність не задовольняє освітніх потреб населення.

Цьому є декілька причин: по-перше, такі структури спрямовані насамперед на розвиток спорту в різних його напрямках, а розвиток освіти у сфері фізичної культури і спорту здебільшого має декларативний характер і відбувається за залишковим принципом; по-друге, встановлена форма звітності № 2-ФК «Звіт з фізичної культури і спорту» [4], яку

надають навчальні заклади всіх типів, підприємства, установи, організації, що здійснюють фізкультурно-оздоровчу та спортивну роботу, структурні підрозділи з фізичної культури та спорту, усеукраїнські, обласні, районні (міські) організації фізкультурно-спортивних товариств та органи управління освіти, відображає такі показники, як-от: кадровий потенціал сфери фізичної культури і спорту, розвиток інфраструктури, фінансове забезпечення, спортивна та фізкультурно-оздоровча робота, діяльність спортивних клубів.

Питання розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту не знайшли відображення у звіті і тому не потребують додаткової уваги органів управління; по-третє, в органах влади залишається високий рівень корупції, і розвиток освіти у сфері фізичної культури і спорту не входить до кола їхніх інтересів; по-четверте неефективне і безконтрольне використання фінансових та матеріально-технічних ресурсів у сфері фізичної культури і спорту, відсутність дієвого контролю з боку громадських організацій та зацікавлених осіб; по-п'яте, велика кількість органів управління веде до дублювання функцій, відсутності чіткого розмежування владних повноважень, значного збільшення управлінського апарату та нецільового використання фінансових ресурсів; по-шосте, руйнування системи вивчення передового досвіду розвитку освіти, видання та розповсюдження необхідних дидактичних матеріалів. Усе це свідчить про наявність кризи в системі управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту.

Ефективна реалізація організаційного механізму управління розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту України можлива, на нашу думку, на основі компаративного аналізу розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту України та інших країн ЄС. До організаційно-управлінських принципів управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту в Україні належать принципи: орієнтації управління на досягнення бажаного результату розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту; стратегічного планування розвитку; оптимальності організаційної структури системи управління розвитком освіти; ефективності процесу управління; узгодженості управлінської вертикалі; інформаційного забезпечення управління; випереджального навчання суб'єктів управління; забезпечення ефективного зворотного зв'язку; установлення критеріїв динаміки розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту.

Реалізація організаційного механізму управління розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту України повинна здійснюватися шляхом застосування відповідних методів і засобів. Вважаємо, що провідним методом є метод моделювання організаційних систем – це способи моделювання, які вирішують завдання визначення сукупності підрозділів певної організації та зв'язків координації і субординації між ними. Отже, побудова організаційної структури системи державного управління розвитку сфери фізичної культури і спорту України повинна будуватися за стратегічно важливими видами діяльності галузі, як-от: спорт вищих досягнень (професійний спорт з олімпійських та неолімпійських видів спорту); спорт для всіх (аматорський спорт, дитячо-юнацький спорт, спортивно-масова робота за місцем проживання); фізичне виховання в закладах освіти (дошкільні навчальні заклади, ЗНЗ, ВНЗ, професійні навчальні заклади); «Інваспорт» (професійний та аматорський спорт, оздоровча діяльність серед інвалідів); фізкультурно-оздоровча та освітня діяльність у сфері фізичної культури і спорту (рекреаційна, фізкультурно-оздоровча, агітаційно-пропагандистська, освітня діяльність).

Велике значення в розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту в країнах ЄС мають цільові програми розвитку, до яких належать «Темпус», «Еразмус+», «Жан Моне».

Програма «Темпус» (Транс'європейська програма мобільності навчання) – освітня програма, яка підтримує модернізацію системи вищої освіти та створює простір для співпраці в країнах-партнерах ЄС [5]. Програма «Темпус» фінансує співпрацю ВНЗ у сфері розробки навчальних програм, удосконалення управління закладами освіти, взаємодії науковців та громадянського суспільства в проведенні структурних реформ, а також партнерства в розвитку освіти, науки та спорту. Вона здійснювалась в період 1990–2013 рр.

Програма «Еразмус+» [6] – це освітня програма ЄС для ВНЗ, яка містить проекти розвитку співпраці, партнерства, міжнародної мобільності навчання, проведення освітніх реформ та розвитку спорту на період 2014–2020 рр. Вона спрямована на модернізацію та поширення нових навчальних програм, методів викладання, розробку навчально-методичних матеріалів, забезпечення якості навчання та підготовку фахівців відповідно до вимог ринку праці, сприяння регіональній співпраці та зближенню систем вищої освіти.

Програма «Жан Моне» [7] – це освітня програма ЄС, в основі якої лежить ідея збільшення рівня знань про систему європейських цінностей, вона є основою програми освіти протягом життя, зокрема й розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту для різних груп населення. Україна є учасником цих освітніх програм, що сприяло наближенню її системи освіти до загальноєвропейських стандартів навчання.

У державних програмах розвитку сфери фізичної культури і спорту [8; 9] основна увага надається питанням організації спортивної діяльності, підтримки організацій фізкультурно-спортивної спрямованості, центрів олімпійської підготовки, «Спорту для всіх», «Інваспорту», удосконаленню спортивної інфраструктури. У документах зазначено про недостатній рівень рухової активності населення, що в підсумку впливає на рівень хронічних захворювань, водночас не вказано конкретних шляхів їхнього вирішення. На наш погляд, одним із кроків вирішення цієї проблеми може бути проведення цілеспрямованої, планової роботи з освіти молоді щодо життєвої необхідності занять спортом, розробка відповідних курсів та навчальних програм збереження здоров'я, підготовка та розповсюдження навчально-методичних матеріалів, закріплення цього напряму діяльності на законодавчому рівні.

Під економічним механізмом управління у сфері фізичної культури і спорту розуміємо ефективну господарську діяльність у вигляді отримання прибутку від використання спортивних споруд і надання освітніх послуг. Попит, пропозиція й ціна є головними елементами економічного механізму надання фізкультурно-спортивних послуг [10]. Платні послуги, що надають спортивні організації, є однією з форм підприємницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту. Вони безпосередньо залежать від попиту населення на відповідні послуги та фінансово-економічної можливості громадян щодо їхньої оплати. Слід зауважити, що попит і фінансово-економічні можливості населення не завжди відповідають один одному (дитячо-юнацький спорт, інваспорт, спорт вищих досягнень). Тому державні органи влади, розуміючи соціальне значення розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту, беруть безпосередню участь у дофінансуванні найбільш актуальних напрямків розвитку сфери фізичної культури і спорту. Такий економічний механізм містить певну ієрархію побудови взаємодії: державні органи управління – фінансові структури – виробники спортивних послуг. Європейський досвід вказує, що основним елементом економічного механізму у сфері фізичної культури і спорту повинні стати спортивні клуби, як ключовий елемент надання фізкультурно-спортивних послуг і проведення освітньої діяльності у сфері фізичної культури і спорту.

В Україні ефективно економічне управління у сфері фізичної культури і спорту здійснює незначна кількість спортивних клубів рекреаційного-розважального та фізкультурно-оздоровчого напрямку, які, як правило, розташовані у великих містах, де населення має більші фінансові можливості для занять спортом. Основу економічного механізму розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту в Україні становлять державні органи управління різних рівнів, які здійснюють фінансування фізкультурно-спортивних товариств, спортивних федерацій, спортивних клубів, дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю, шкіл вищої спортивної майстерності, центрів олімпійської підготовки, центрів студентського спорту вищих навчальних закладів, фізкультурно-оздоровчих закладів, центрів фізичного здоров'я населення, центрів фізичної культури і спорту інвалідів, організацій фізкультурно-спортивної спрямованості учнів та студентів, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості ветеранів фізичної культури і спорту, Національного олімпійського

комітету України, Спортивного комітету України, утримання та підготовку членів збірних команд України до міжнародних змагань, будівництво та використання спортивних споруд.

Таким чином, велика кількість організаційних структур у сфері фізичної культури і спорту в Україні та органів їхнього управління веде до низької ефективності діяльності економічного механізму розвитку освіти у сфері фізичної культури і спорту, нецільового використання наявних фінансово-економічних ресурсів, утримання великого адміністративного апарату. Вирішення цієї проблеми, на наш погляд, полягає в проведенні правових та організаційних змін системи управління у сфері фізичної культури і спорту, які передбачають безпосередню співпрацю з спортивними клубами, що надають освітні та фізкультурно-спортивні послуги.

Розвиток освіти у сфері фізичної культури і спорту в Україні може бути ефективним за умов удосконалення чинних і запровадження нових управлінських механізмів, забезпечення тісної взаємодії органів управління освітою різних ієрархічних рівнів та інститутів громадянського суспільства, взаємоузгодження державних, регіональних та місцевих потреб у процесі надання освітніх послуг у сфері фізичної культури і спорту. Механізми управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту повинні бути максимально адаптованими до сучасних реалій розвитку України, реагувати на можливі зовнішні та внутрішні зміни ситуації в суспільстві та спрямовуватись за функціональним призначенням на управління процесами правового, організаційного та економічного розвитку, що передбачає вдосконалення механізмів фінансового, матеріально-технічного, кадрового та інформаційного забезпечення.

Список бібліографічних посилань

1. Мозолев О. М. Управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту в Польщі: упровадження передового досвіду в Україні: монографія. Хмельницький: Видавець Цюпак А. А., 2017. 504 с.
2. Кузьменко О. О. Сучасний стан державного управління фізичною культурою й спортом в Україні та Європі. *Держава та регіони. Серія: Державне управління*. 2011. № 3. С. 36–41.
3. Гасюк І. Л. Фізична культура в освітній сфері: перспективні шляхи державного стимулювання розвитку. *Інвестиції: практика та досвід*. 2011. № 12. С. 95–99.
4. Про затвердження форми звітності № 2-ФК (річна) «Звіт з фізичної культури і спорту» та Інструкції щодо її заповнення. *Наказ Міністерства молоді та спорту України № 3253 від 08.10.2014 р.* URL: <https://docs.dtki.ua/ua/doc/1217.57.0>
5. The impact of the tempus programme on higher education development in the tempus partner countries – a survey. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2008. 64 p.
6. Baza aktów prawnych Unii Europejskiej (2015). «Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające «Erasmus+»: unijny programna rzeczkształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu orazuchylające decyzjenr 1719/2006/we, 1720/2006/we i 1298/2008/we Tekst mający znaczenie dla EOG». URL: <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/pl/txt/pdf/?uri=celex:32013r1288&qid=1439634445510&from=pl>
7. Jean Monnet Projects (2014)/ URL: <http://eupa.org/mt/erasmus-programme/jean-monnet-activities/jean-monnet-projects/>
8. Про Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту *України. Указ Президента України №1148/2004 від 28.09.2004 р. Офіційний вісник України*. 2004. №39. Ст. 2584. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=11148%2F2004>
9. Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація». *Указ Президента України № 42 від 09.07.2016 р.* URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=42%2F2016>
10. Ліщук С. В. Розвиток економічного механізму державного регулювання сфери фізичної культури та спорту в Україні. *Науковий вісник Академії муніципального управління: Серія «Управління»* / За заг. ред. В. Д. Бакуменка. Київ: Видавничо-поліграфічний центр Академії муніципального управління. 2015. Вип. 3–4/2015. С. 157–163.

References

1. Mozolev, O. M. (2017). Management of the development of education in the field of physical culture and sports in Poland: introduction of best practices in Ukraine. Khmelnitsky: Publisher Tsyupak, A.A. 504 s. (in Ukr.)
2. Kuzjmenko, O. O. (2011) The current state of the state management of physical culture and sports in Ukraine and Europe. *State and regions*. 3, 36–41. (in Ukr.)
3. Ghasjuk, I. L. (2011). Physical Culture in the Educational Sphere. Perspective ways of state stimulation of development. *Investments: practice and experience*. 12, 95–99. (in Ukr.)

4. Ministry of Youth and Sport of Ukraine (2014). On approval of the form of reporting No2-FC (annual) "Report on Physical Culture and Sports" and Instructions for its completion. Retrieved from <https://docs.dtkr.ua/ua/doc/1217.57.0> (in Ukr.)
5. The impact of the tempus programme on higher education development in the tempus partner countries – a survey (2008). Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities.
6. Baza aktów prawnych Unii Europejskiej (2015). «Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1288/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające «Erasmus+»: unijny programna rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające decyzje nr 1719/2006/we, 1720/2006/we i 1298/2008/we. Tekst mający znaczenie dla EOG». URL: <http://eurlex.europa.eu/legalcontent/pl/txt/pdf/?uri=celex:32013r1288&qid=1439634445510&from=pl>
7. Jean Monnet Projects (2014)/ URL: <http://eupa.org/mt/erasmus-programme/jean-monnet-activities/jean-monnet-projects/>
8. Decree of the President of Ukraine (2004). About the National Doctrine of Development of Physical Culture and Sports of Ukraine. Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=11148%2F2004> (in Ukr.)
9. Decree of the President of Ukraine (2016). About the National Strategy for Motor Rehabilitation in Ukraine up to 2025 "Motor activity – a healthy lifestyle – a healthy nation". Retrieved from <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=42%2F2016> (in Ukr.)
10. Lishchuk, S.V. (2015) Development of the economic mechanism of state regulation of the sphere of physical culture and sports in Ukraine. *Scientific Herald of the Academy of Municipal Management*. 3–4, 157–163 (in Ukr.)

MOZOLEV Oleksandr,

Doctor in Pedagogy, Associate Professor,
Associate Professor of Theory and Methodology of Physical Culture and Valeology Department,
Khmelnitsky Humanitarian-and-Pedagogical Academy
e-mail: mozoliev64@gmail.com

EDUCATION DEVELOPMENT MANAGEMENT IN THE SPHERE OF PHYSICAL CULTURE AND SPORTS IN UKRAINE: EUROPEAN DIMENSION

Abstract. Introduction. The development of education in the sphere of physical culture and sports in Ukraine.

Purpose. Analysis of effectiveness of governance arrangements in the education system in the sphere of physical culture and sports of Ukraine, their compliance with European standards.

Methods. Problem analysis to identify and determine the range of matters with problem subsequent structuring of the existing system of education in the sphere of physical culture and sports in Ukraine. System analysis for the determination of the characteristics, structure, functions, principles, features of functioning of the education system in the sphere of physical culture and sports in Ukraine. The comparative legal method to study the state of management and legislative regulation of the sphere of physical culture and sports in the education system of Ukraine and the EU countries.

Results. It was determined, that in Ukraine has a greater number of normative-legal acts regulating the educational activities in the sphere of physical culture and sports. The part of the legislative documents are declarative in nature and not provided with the necessary resource base. It was determined that Ukraine has a large number of organizational structures in the sphere of physical culture and sport in Ukraine and bodies of their management, at the same time, their activity does not meet the educational needs of the population. It was found that a large number of state and public administration bodies for education development in the sphere of physical culture and sport, contributes to the effectiveness of the economic mechanism of development of education in the sphere of physical culture and sports. It is established that the main element of the economic mechanism in the sphere of physical culture and sport has to be sports clubs, as a key element of providing sports services and educational activities in the sphere of physical culture and sports.

Originality. The necessity of improving the legal, organizational and economic mechanisms for the management of the development of education in the sphere of physical culture and sports in Ukraine.

Conclusion. The development of education in the sphere of physical culture and sports in Ukraine may be effective in conditions of modernization of the legal framework and bringing it to EU standards, improvement of existing and introduction of new management practices, improvement of resource provision, cooperation between education administration authorities and civil society institutions.

Key words: management mechanisms; education; physical culture and sports; European standards; development programs.

Одержано редакцією 23.11.2017
Прийнято до публікації 30.11.2017